

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Kohteen nimi:	NALLIBAANAN KATU- JA RAKENNUS- SUUNNITTELU	Piirustusnro:t	LYK 2022_0046
Selostuksen laati:	Ramboll Finland Oy Marko Peltomaa	pvm:	12.5.2023
Selostuksen hyväksyi:	Oulun kaupunki Harri Vaarala	pvm:	12.5.2023

Suunnitelman kuvaus

Nykytilanne

Suunnittelukohte sijaitsee kaupunginosien Pokkinen 1, Pikisaaren 50 ja Hietasaaren 55 alueella. Alueella on voimassa seuraavat asemakaavat:

- 564-2522 (tullut voimaan vuonna 2022)
- 564-1625 (tullut voimaan vuonna 2001)
- 564-1077 (tullut voimaan vuonna 1985)
- 564-1869 (tullut voimaan vuonna 2009)
- 564-1514 (tullut voimaan vuonna 1995)
- 564-1704 (tullut voimaan vuonna 2001)
- 564-1469 (tullut voimaan vuonna 1994)
- 564-1727 (tullut voimaan vuonna 2002).

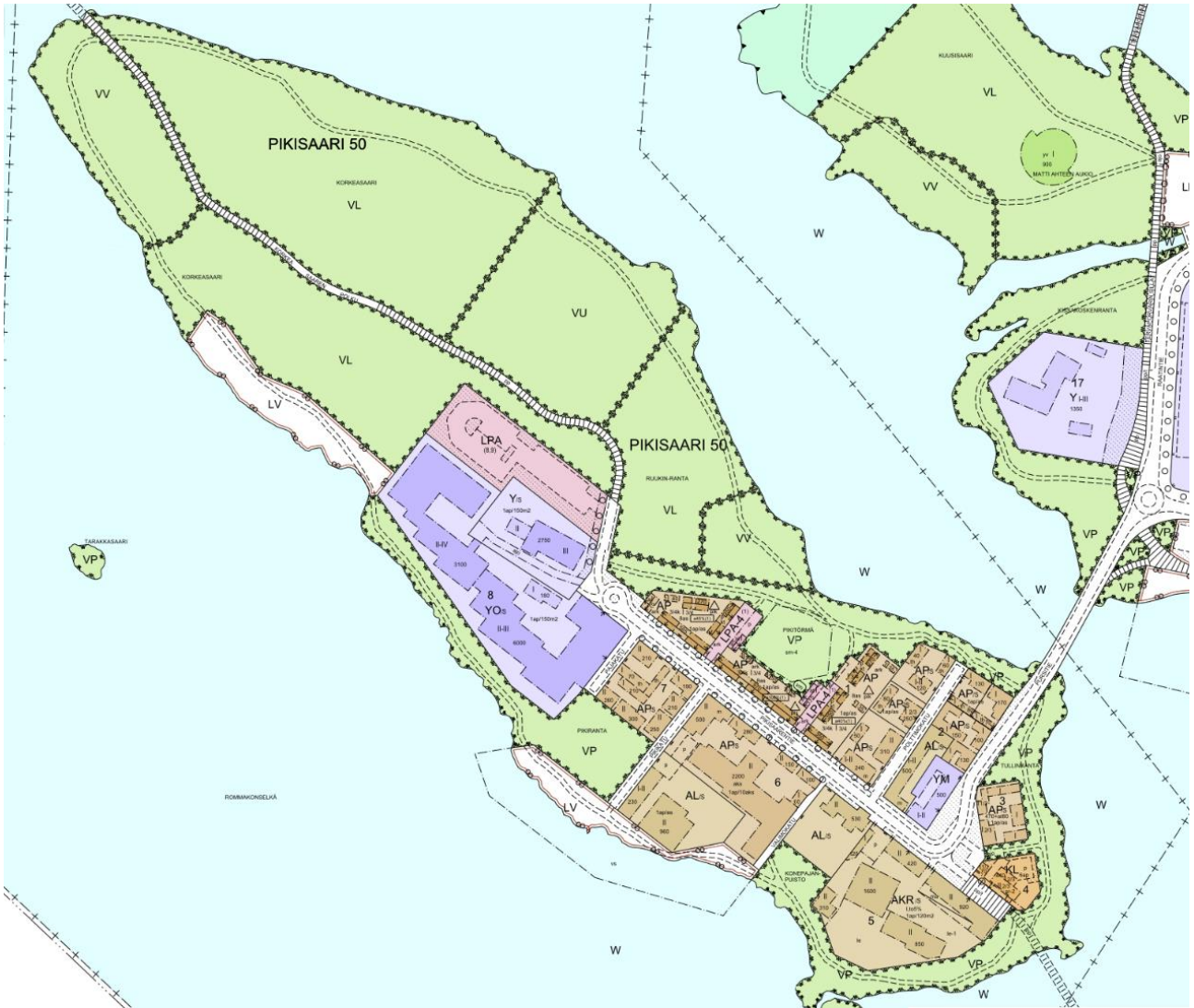
Suunnittelualue alkaa Hietasaaresta nykyisen Korkeasaarensillan länsipäästä, jossa hanke yhtyy aiemmin suunniteltuun Nallibaanan osaa. Suunnittelualueeseen kuuluu nykyinen Korkeasaarensilta, hyötyleveys 5,0 m ja siellä oleva näköalatasanne. Suunnittelualueeseen kuuluu Pikisaarella oleva nykyinen yhdistetty jalankulku- ja pyörätie, päällysteleveys 3,0 m sekä alueen läpi menevä katu Pikisaarentie. Pikisaarentien poikkileikkaus välillä käänköpaikka Pursitie on 3,0 m jk+pp-tie+6,0 m ajorata +3,0 m jk+pp-tie. Pikisaarentien itäpäässä Pursitien ja Pikisaarentie 1a liittymän välillä leveys on 5,0 m. Pikisaarentien itäpäässä suunnittelualue jatkuu nykyiselle Pikisaarensillalle n 4,5 m leveänä yhdistettynä pyörätienä ja jalkakäytävänä. Pikisaarensillan hyötyleveys on 5,0 m. Suunnittelualue päättyy Vänmanninsaaren länsipäähän Kaarlenaukiolla nykyisen jalankulku- ja pyöräilyväylän sekä rannan puistokäytävän risteykseen. Vänmanninsaarelle on suunnitella tulevaisuudessa niin sanottu Terwatower-hotellihanke, jonka liikennejärjestelyt ulottuvat todennäköisesti Kaarlenaukiolle, minkä vuoksi Nallibaanan päätteenä on tässä vaiheessa Pikisillan itäpää.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

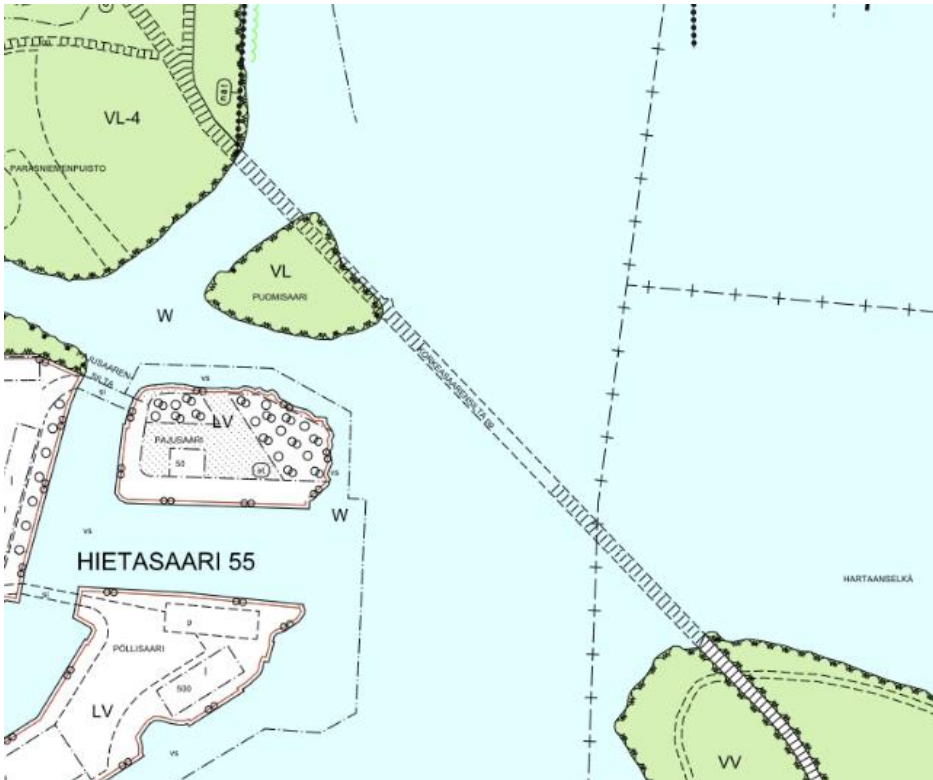
Kuva 1. Opaskartaote suunnittelualueelta.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

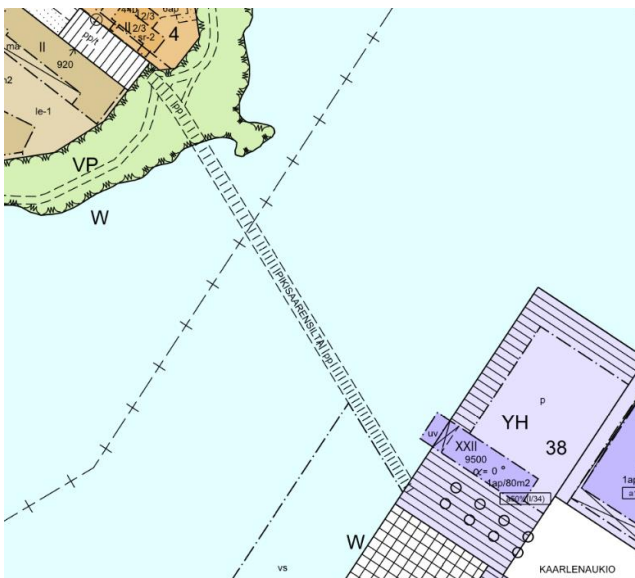

Kuva 2. Asemakaavaote suunnittelualueelta Pikisaaresta.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Kuva 3. asemakaavaote Korkeasaarensillan kohdalta.

Kuva 4. asemakaavaote Pikisaarensillan kohdalta.

Suunnittelualueen katuyhteyksillä Pikisaarensillan ja Pursitiellä on myös nykyisiä vesi- ja viemäriputkia, kaukolämpöputkia, sekä sähkö- ja tietoliikennekaapeleita keskuksineen.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Suunnitelman sisältö

Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut on käynnistänyt Nallibaanan katu- ja rakennussuunnittelun. Suunnittelualueeseen kuuluu nykyisen jalankulku- ja pyöräilyväylän (Holstinsalmenpolku-Korkeasaaren-silta-Korkeasaarenpolku) parantaminen jalankulun ja pyöräilyn laatukäytäväksi eli baanaksi välillä Hietasaari (Korkeasaaren sillan länsipää) – Vännmanninsaari (Pikisaaren sillan itäpää). Pikisaarentien kohta toteutetaan muuttamalla nykyinen katu, Pikisaarentie, pyöräkaduksi. Pikisaaren kohdan pyöräkatuusuuus toteutetaan pääosin pintaustoina eli päällysteet, kiveykset ja katuympäristö uusitaan.

Korkeasaarenpolun osuus tenniskenttien liittymästä Pikisaarentien länsipäähän rakennetaan pyöräkatuna, jossa jalkakäytävä on samassa tasossa. Pikisaarentie välillä kääntöpaikka Pursitie toteutetaan pyöräkatuna, jossa on jalkakäytävät korotettuina molemmin puolin katua. Pikisaarentie välillä Pursitie-Pikisaarentie 1a tonttiliittymä (ajoluiska) toteutetaan pyöräkatuna, jossa jalkakäytävä on samassa tasossa.

Pikisaarentien muuttuessa pyöräkaduksi, kadun varressa olevat vuoropysäköintipaikat korvataan pysäköintitaskuilla, jotka sijoittuvat kadun pohjoisreunaan. Pysäköintitaskujen väliin pyöräkadun ja jalkakäytävän erottelemiseksi sijoitetaan pensasistutuksia.

Nykyisen korkeasaarensillan näköalapaikalla olevat penkit kunnostetaan. Näköalapaikan maalipinta uusitaan. Nykyisen Pikisaarensillan kaiteen vaurio korjataan ja kaide maalataan. Pikisaarentien pohjoisreunassa Pikisaarentie 20:n kohdalla katualueella olevat puuportaot uusitaan.

Liikennejärjestelyjen periaatteet

- Korkeasaarensillan hyötyleveys säilyy nykyisenä 5,0 m. Pyörätien leveydeksi tulee 2,5 m, maaliviiva 0,1 m ja jalkakäytävä 2,4 m. Päällyste pinnoitetaan pyörätien osalta punaisella pinnoitteella.
 - Pikisaarensillan nykyinen jalankulku- ja pyörätie, Korkeasaarenpolku, levennetään välillä Korkeasaarensilta- tenniskentän liittymä päällysteeltään 6,6 m leveäksi erotelluksi baanaksi, jossa punaisella asfaltilla päällystetyn pyörätien leveys on 4,0 m, maaliviiva leveys 0,1 m ja mustalla asfaltilla päällystetyn jalkakäytävän leveys 2,5 m.
Välillä tenniskentän liittymä - Pikisaarentie, Korkeasaarenpolku suunnitellaan päällysteeltään 6,6 m leveäksi pyöräkaduksi, jossa punaisella asfaltilla päällystetyn ajoradan leveys on 4,0 m, maaliviiva leveys 0,1 m ja jalkakäytävän leveys 2,5 m.
 - Pikisaarentie parannetaan pyöräkaduksi. Poikkileikkaus välillä kääntöpaikka-Pursitie on päällysteeltään 12,75 m (2,5 m korotettu jalkakäytävä + 2,75 m pysäköintitasku + 5,0 m ajorata + 2,5 jalkakäytävä). Ajorata päällystetään punaisella asfaltilla (sävy on hieman punaruskea).
 - Pikisaarentien poikkileikkaus välillä Pursitie-Pikisaarentie 1a ajoliittymä on pyöräkatu, päällystelevydeltään 5,0 m (1,9 m jalkakäytävä + 0,1 m maaliviiva + 3,0 m ajorata). Ajorata päällystetään punaisella päällysteellä.
 - Jalankulku- ja pyörätie välillä Pikisaarentie 1a ajoluiska-Pikisaarensilta levennetään päällysteeltään 5,0 m leveäksi, jossa jalkakäytävä on 1,9 m, maaliviiva 0,1 m ja pyörätie 3,0 m leveä.
 - Pikisaarensillan hyötyleveys säilyy nykyisenä 5,0 m. Pyörätien leveydeksi tulee 2,5 m, maaliviiva 0,1 m ja jalkakäytävä 2,4 m. Päällyste pinnoitetaan pyörätien osalta punaisella kivisirotepinnoitteella.
 - Vännmanninsaarella nykyinen pyörätie pinnoitetaan noppakivetyn väylän alkuun saakka punaisella kivisirotepinnoitteella baanaksi, jossa pyörätien leveydeksi tulee 2,5 m, maaliviivan leveydeksi 0,1 m ja jalkakäytävän leveydeksi 2,4 m.
-

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Taitorakenteet

- Korkeasaarensillan näköalapaikan penkit ja maalipinnoite uusitaan.
- Pikisaarentie 20 kohdalla nykyiset katualueella olevat portaat ovat jäävät tulevan jalkakäytävän alle. Taloyhtiö muuttaa kustannuksellaan portaiden kulkusuunnan Pikisaarentie 20 ajoliittymään päin. Asista on sovittu alkuperäisessä portaiden sijoitusluvassa.
- Pikisaarentie 1a ajoliittymän kohdalla oleva tukimuuri parannetaan kulun helpottamiseksi.
- Pikisaarensillan kaiteessa oleva vaurio korjataan ja kaide maalataan.

Kuivatus ja hulevesien johtaminen

Pikisaaressa jalankulku- ja pyörätien, Korkeasaarenpolun, pintakuivatus hoidetaan pääasiassa pinnanmuodoin, ojapainantein ja rummuin. Joitakin hulevesikaivoja käytetään risteyskohdissa. Rakenteen kuivatus hoidetaan salaojin.

Pikisaarentiellä kuivatus hoidetaan nykyistä hulevesijärjestelmää hyödyntäen. Reunakivien viereen asennetaan täydentäviä hulevesikaivoja, joiden purku on nykyiseen hulevesijärjestelmään. Nykyinen salaojitus jää toimintaan.

Erillisiä huleveden viivästystoimintoja ei suunnitella.

Suunnitelma on hyväksytyn ja voimassa olevan asemakaavan mukainen.

Kadun korkeusasema- ja päällystemateriaali

Korkeasaarenpolulla jalankulku- ja pyörätien korkeusasemaa nostetaan nykyisestä n. 30-60 cm kuivatuksen ja lumitilan parantamiseksi.

Pikisaarentiellä kadun nykyinen korkeusasema säilyy ennallaan.

Holstinsalmenpolku ja Korkeasaarenpolku sekä muut erilliset jalankulku- ja pyörätiet päällystetään asfalttipäällysteellä. Pyörätien osuus tehdään punaisella päällysteellä.

Pikisaarentiellä ajorata päällystetään asfalttipäällysteellä, joka on pyöräkadun leveydeltä väriltään punaruskea. Kääntöpaikan levennysosa päällystetään mustalla asfalttipäällysteellä.

Pikisaarentien pysäköintitaskut ja jalkakäytävät kivetään pääosin betonikivellä. Historiallista rakennettua kulttuuriympäristöä korostamaan käytetään luonnonkiveä tehostekeinoina mm. liittymäkohdissa ja pysäköintipaikkojen rajauksissa. Nykyiset Pikisaarentien luonnonkivikiveykset pyritään kierrättämään ja käyttämään kadun pinnoitteena uudessa sijainnissa.

Korkeasaarensillan ja Pikisaarensillan päällyste pinnoitetaan pyörätien osalta punaisella pinnoitteella. Vänmanninsaaressa pinnoitus ulotetaan jalankulku- ja pyörätien sekä puistokäytävän risteysalueelle suunnittelualueen loppuun.

Istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Jalankulun väylät, pysäköintitaskut ym. rakenteet ovat kivettyjä. Pikisaarentien pysäköintipaikkojen välissä on pensasistutuksia. Katuviheralueilla sekä jalankulku- ja pyöräilyväylillä ympäristön käsittely on pääosin nurmetusta.

Pikisaarentien eteläpuolella säilytetään nykyinen puurivistö asemakaavan mukaisesti. Kadun varren kaikki nykyiset puut säilytetään. Pikisaarentien pohjoispuolelle ei esitetä uusia puuistutuksia kapean katutilan ja säilyvän kaukolämpölinjan vuoksi.

Rakennettavien liikenneväylien vuoksi joudutaan poistamaan nykyistä puustoa Korkeasaarenpolun metsäiseltä alueelta. Puusto katselmoitiin suunnittelutyön aluksi ja merkittävät puut esitettiin säilytettäväksi. Puustoa poistetaan vain uuden väylän leventämisen edellyttämän verran ja korvausistutuksia esitetään mahdollisiin aukkopaikkoihin. Liikenneväylien ympäristö nurmetetaan tai kylvetään niittyä.

Jalankulun väylän viereen esitetään levähdyspaikkoja Korkeasaarensillan läheisyyteen, Korkeasaarenpolun varrelle metsäiselle alueelle ja Pikisaarensillan läheisyyteen.

Alueella jalankulku- ja pyörätien reunassa sekä Pikisaarentien katualueella on vesihuolto- ja kaukolämpörakenteita. Alueella on tietoliikenne- ja sähköverkon kaapeleita sekä maanpäällisiä rakennelmia ja laitteita kuten keskuksia. Pikisaarentiellä tehdään suojaputkivarauksia tulevia tarpeita varten.

Valaistus

Rakennettaville kadulle sekä jalankulku- ja pyöräilyväylille toteutetaan uusi valaistus. Valaistuksessa käytetään LED-valaisimia. Valaistuksessa otetaan huomioon baanan ja pyöräkadun vaatimukset valaistuksen ta-sossa. Valaistuksen värilämpötilana käytetään kohteessa 3000 K suunnittelualueen sijaitessa rantavyöhykkeellä. Valaistuksessa pyritään ottamaan ympäristönäkökohdat huomioon. Pylväsmallina käytetään modernia tummaa teräspylvästä. Siltojen valaistus säilytetään nykyisellään.

Esteettömyys

Suunnittelukohteen esteettömyystarkastelu perustuu perustason esteettömyysvaatimukseen uusien rakennettavien väylien osalta. Puistokäytävien risteysten osalta esteettömyysvaatimuksia ei saavuteta kaikilta osin. Kaikkiin alueen toimintoihin on järjestetty kuitenkin vähintään perustason esteetön kulku.

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY

Pikisaari kuuluu Oulujoen suistoalueen historialliseen kokonaisuuteen, joka on inventoitu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Pikisaarella on pienellä alueella monipuolinen teollisen historian sekä luotsien ja teollisuustyöntekijöiden kaupunkimaisen asumisen keskittymä. Saaren halki kulkevan pääkadun varsilla sijaitsee tiiviitä asuintontteja. Saaren keskivaiheilla on entisen konepajan rakennuksia ja uudempi käsi- ja taideteollisuusoppilaitos sekä vanha viinanpolttimo makasiineineen ja kellareineen. Pikiruukin jäänteitä on saaren pohjoisrannalla. Suurin osa nykyisistä rakennuksista on 1800- ja 1900-luvun taitteesta. Maannousun myötä Pikisaari on kasvanut yhteen viereisen Korkeasaaren kanssa.

Pikisaaren historiallinen kulttuuriympäristö on pyritty ottamaan huomioon Pikisaarentien varrella mm. jalkakäytävät on esitetty korkeatasoisina, ympäristöön sopivina kivettyinä pintoina. Esitetyt pensasalueet vehreyttävät katu ympäristöä ja toimivat tilaa rajaavana elementtinä. Baanan punainen väritys toteutetaan matan punaisella asfaltilla kirkkaanpunaisen pinnoitteen sijaan. Korkeasaaren metsäisellä alueella puustoa poistetaan vain baanan leveyden verran ja polun ympäristön luonne säilytetään metsäisenä, mm. mahdollisten aukkopaiikkojen korvausistutusten avulla.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Arkeologia

Pikisaarentien pohjoispuolella, suunnittelualueen ulkopuolella noin 20 metrin etäisyydellä sijaitsee kiinteä muinaisjäännös. Kyseessä on entinen Pikiruukki, jonka historia ulottuu 1600-luvulle. Ruukki sijaitsi saaren pohjoisosassa, missä maanpintaa peittää laajahko pikikerros. Kerros syntyi 1800-luvun puolivälissä ruukin palon yhteydessä. Alue on nykyään puistoa.

Kuva 5. Karttaote Pikisaaren muinaisjäännösalueen sijainnista (© Museovirasto 2023).

Pilaantuneet maat

Suunnittelualueella ei ole tiedossa olevia pilaantuneita maa-alueita.

KATUSUUNNITELMASELOSTUS

Kunnossapito

Pikisaarentien korotetulla katuosalla olevat yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät muuttuvat jatkossa jalkakäytäviksi. Niiden kunnossapidosta vastaa jatkossakin Oulun kaupunki ja kunnossapidosta tehdään erillinen päätös. Alueelle tulevat sillat, kadut ja jalankulku- ja pyöräilyväylät, puistoalueet sekä hulevesijärjestelmät tulevat Oulun kaupungin kunnossapidettäväksi. Alueen vesijohto- ja jätevesiverkostot jäävät Oulun Veden kunnossapidettäväksi.

Aikataulu

Rakennussuunnitelmat valmistuvat arviolta joulukuussa 2023.
Hankkeen rakentamisen ajankohdasta päätetään myöhemmin.